

CONSEQUENT OPVOEDEN HOEFT NIET

Consequent zijn lijkt soms het toverwoord als het om opvoeden gaat. Wees consequent, en alles komt goed. Maar voor ouders is het lastig om altijd consequent te zijn. Voor wie zich daar zorgen over maakt het verlossende woord: zo belangrijk is het niet. Als je maar duidelijk bent.

Het liefst slaapt peuter Willem elke dag bij zijn ouders in bed. Maar die houden vol: Willem moet in zijn eigen bed slapen. Als de jongen vier wordt, moet hij afscheid nemen van zijn speen. Voortaan slaapt hij zonder speen. De eerste nacht zonder speen wordt een drama. Willem blijft huilen, want hij mist zijn speen. Zijn ouders nemen hem daarom toch bij hun in bed en weten: dit is niet consequent.

Willems ouders kunnen gerust zijn. Consequent zijn in de opvoeding is helemaal niet zo belangrijk als wordt gedacht. Dat zegt pedagoog Katrien Laane van trainingsbureau Lunamare. “Consequent zijn wordt meestal gelijkgesteld aan het naleven van regels. Ouders denken: ‘Als mijn kinderen zich aan de regels houden, hou ik het in de hand en komt het goed.’ Alsof er een kant-en-klaar recept voor opvoeden bestaat: consequent zijn.”

Consequent zijn is een onmogelijke opgave. “Omdat je nu eenmaal elke dag anders in je vel zit. Je kunt niet elke dag alle regels hanteren. Ga maar na: je komt thuis na een drukke werkdag waarop je werkgever de hele dag aan je hoofd heeft gezeurd. Dan mogen de dingen best anders dan anders lopen. Je bent namelijk niet diezelfde, fitte en alerte ouder als gisteren.”

Waarom lijkt consequent zijn dan toch zo belangrijk? Volgens Laane heeft dat onder meer te maken met de invloed van de Amerikaanse kinderarts Benjamin Spock en diens bestseller Baby- en kinderverzorging uit 1946. Het boek vormt de basis voor de manier waarop veel ouders zijn grootgebracht. En voor de manier waarop zij vrijwel automatisch zelf hun kinderen opvoeden in deze tijd.

RUST EN REINHEID

“Spock gaat uit van rust, reinheid en regelmaat, en veel opvoeders vinden dat voor kinderen nog steeds het beste. Daarmee ben ik het eens. Zeker voor jonge kinderen zijn rituelen en een vast ritme belangrijk. Maar elke dag hetzelfde, elke dag na schooltijd een koekje bij de thee bijvoorbeeld: ouders krijgen dat niet altijd voor elkaar. Lukt het niet, dan is dat niet raar. Als je er maar over communiceert met je kind.”

Laane weet echter dat veel ouders het moeilijk vinden om losser met regels om te gaan. “Ik ontmoet regelmatig ouders voor wie structuur, regelmaat en regels een wet van meten en persen is geworden. Uit angst dat hun kinderen ontsporen. Ze zijn bang dat hun kind nooit meer in zijn eigen bed slaapt als hij een keer bij hun slaapt. Hij zou die verandering niet aankunnen. Maar kinderen zijn voortdurend aan veranderingen onderhevig. Met een heldere uitleg kunnen ze dat best aan.”

DUIDELIJK ZIJN

Regels en structuur kun je daarom maar beter zien als een leidraad voor de opvoeding, meent Laane. Communiceren over waarom de dingen soms anders gaan, duidelijk zijn: die dingen zijn veel belangrijker.

“Een kind kan niet ieder dag in een warm bad van liefde en gezelligheid thuiskomen. Soms heb je gewoon een vreselijke baaldag en val je uit. Of heb je de puf niet om je kind te manen met vork en mes te eten. Hou je dan niet groot en vertel wat je dwars zit. Natuurlijk is niet je

complete gevoelsleven voor kinderen bestemd. Maar je kunt best zeggen dat je je niet lekker voelt en dat je daarom vandaag een donderpreek geeft aan je puber.

BUITENWERELD

Het consequent zijn volledig overboord gooien? Dat is Laanes boodschap zeker niet. “Bedenk dat je onmogelijk altijd consequent kunt zijn en dat je je kind niet hoeft te controleren om ervoor te zorgen dat hij aan de verwachtingen van de buitenwereld voldoet. Als jij vindt dat er vandaag met je handen gegeten mag worden: prima. Je hoeft geen politieagent te zijn. En samen lachen om al die regels is ook wel eens heerlijk.”

Tips van pedagoog Katrien Laane

- Beschouw regels als een richtlijn in de opvoeding.
- Leg je kinderen uit waarom vandaag iets mag dat anders niet mag.
- Is het omdat je een baaldag hebt? Vertel dat dan.
- Ieder kind is uniek en vraagt om een individuele aanpak. Maar die hoeft niet elke dag hetzelfde te zijn.
- Bedenk: Er is niet één manier om een perfecte opvoeder te zijn. Er zijn wel duizend manieren om een goede opvoeder te zijn.

© 2010 Mandy Pijl